

АТОМНИК АУКРАЇНИ

№38 (564) 22 вересня 2011 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

АТОМПРОФСПІЛКА: ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ТА КУЛЬТУРНОГО ДОЗВІЛЛЯ АКТИВУ

«Гилея»: пополнение багажа знаний, свежие идеи в сфере профсоюзной деятельности и новые знакомства

С 3 по 10 сентября в «Гилее» прошел уже традиционный, тринадцатый, выездной семинар профсоюзного актива Атомпрофсоюза, носящий имя Натальи Николаевны Скорых.

О его работе рассказывает заместитель председателя профкома Запорожской АЭС Татьяна АРНАУТОВА.

— В нынешнем семинаре приняли участие около 180 человек. Делегации представляли Запорожскую, Хмельницкую, Южно-Украинскую, Чернобыльскую атомные станции. Были представители от объединенных организаций: Чернобыльской, Энергодарской, Вост ГОКа, Днепродзержинской, от трех киевских первичных организаций — ОАО «Киевский институт «Энергопроект», Государственного управления экологии и природных ресурсов, жилищно-коммунального хозяйства г. Славутича.

Работа семинара была очень насыщенной и интересной. Рассматриваемые темы стали продолжением лекций, начатых в прошлом году на аналогичном мероприятии в «Гилее».

Один из важных и актуальных сегодня вопросов — отчеты и выборы в Атомпрофсоюзе. С докладом на эту тему выступил заместитель председателя Атомпрофсоюза Павел Прудников. Для профсоюзных активистов ЗАЭС, не сумевших побывать на выездном заседании профсоюзной учебы, лекция будет прочитана отдельно, на месте.

Большой интерес вызвала лекция по пенсионной реформе Украины главного специалиста отдела пенсионного обеспечения социально-экономического департамента Федерации профсоюзов Украины Натальи Чорнийчук. Если в прошлом году участники семинара работали над проектом пенсионной реформы, то сейчас конкретно рассматривали все основные пункты, заложенные в реформу.

Представитель ННЦ «Харьковский физико-технический институт» Валерий Шендрик, довольно тщательно изучающий вопросы пенсионной реформы, в ходе работы семинара давал всем желающим консультации по расчетам при начислении пенсий.

(Окончание на 2-й стр.)

ДО УВАГИ СПІЛЧАН.
ПОСТАНОВА ПРЕЗИДІЇ
ЦК АТОМПРОФСПІЛКИ

Про скликання VIII Пленуму ЦК профспілки

Заслухавши інформацію Голови профспілки Матова В. О., Президія ЦК профспілки **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Скликати VIII Пленум Центрального комітету профспілки 17-18 листопада 2011 року в м. Энергодарі Запорізької обл.

2. Затвердити основними питаннями порядку денного VIII Пленуму ЦК профспілки:

— «Про проект Програми дій та розвитку Профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України на 2012-2017 рр.»

— «Про зміни та доповнення до Статуту Атомпрофспілки України»;

— «Про рівень фінансування витрат на охорону праці».

3. Для визначення основних принципів «Програми...» та з метою безпосереднього залучення до її розробки членів ЦК профспілки провести Пленум у форматі тренінгу-семинару.

4. Затвердити модераторами тренінгу-семинару:

— Пруднікова Павла Вікторовича, заступника Голови Атомпрофспілки,

— Солдатову Світлану Олександрівну, викладача Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського, директора університетського бізнес-центру (за згодою),

— Охріменка Ігоря Вікторовича, юриста відділу правової роботи ЦК профспілки,

— Кравчук Олександру Петрівну, юриста відділу правової роботи ЦК профспілки,

— Созінова Дмитра Васильовича, заступника голови ППО ВП АРС.

5. Запросити голів організацій молоді ППО та ООП Атомпрофспілки взяти участь у роботі Пленуму.

6. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Голову профспілки Матова В.О.

Голова профспілки
В. О. Матов

АТОМНІ НОВИНИ

Россия и Украина намерены запустить завод ядерного топлива в сентябре 2015 г.

Российская топливная компания «ТВЭЛ» и украинский государственный концерн «Ядерное топливо» назначили дату пуска завода ядерного топлива в Украине на 15 сентября 2015 года.

«Отсчет начался, до пуска завода осталось 1455 дней», — заявила глава госконцерна «Ядерное топливо» Татьяна Амосова в рамках конференции, посвященной 15-летию «ТВЭЛа». По ее словам, дата выбиралась исходя из того, что проектирование завода закончится в следующем году, а

строительство будет длиться в течение последующих трех лет.

Для строительства завода была выбрана площадка в пос. Смолино (Кировоградская обл.). Соглашение о строительстве подписано в октябре 2010 года. Стороны учредили совместное предприятие, в котором Украина получит контрольную долю (50% «плюс» одна акция). Юридическое оформление СП завершится до конца года.

Татьяна Амосова также сообщила, что технологические исходные данные для

разработки технико-экономического обоснования (ТЭО) завода были переданы Украине российской стороной в полном объеме.

Глава «Ядерного топлива» уточнила, что в 2015 году новое предприятие приступит к сборке твэлов и ТВС, а также циркониевых комплекующих и комплектующих из нержавеющей стали, а к 2020 году — к изготовлению топливных порошков и таблеток.

Стоимость завода оценивается в \$370 млн.

СТРАТЕГІЧНІ АТОМНІ ПРІОРИТЕТИ

Іван КАРНАУХОВ, заступник генерального директора Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут»: «Ядерна енергетика — єдине, що залишиться людству, коли вичерпаються органічні види палива»

Після трагедії, що сталася на японській АЕС «Фукусіма-1», світ укотре замислився над безпекою, яка чекає на екологію та людство через використання непередбачуваного атома. Нещодавно до «зелених» німців долучилися італійці, які на всенародному референдумі вирішили відмовитися від атомної енергетики. Тим часом українські вчені переконані: ядерна енергетика — єдине, що залишиться людству, коли вичерпаються світові запаси газу та вугілля. Тож, замість нарікань на безпеку, розробили унікальну ядерну установку — «джерело нейтронів, засноване на підкритичній збірці, яке керується електронним прискорювачем». Вона забезпечуватиме Україну ізотопами технецію і так званими холодними нейтро-

нами. І водночас буде абсолютно безпечною та екологічною. Про принципи її роботи нам розповів керівник проекту — заступник генерального директора з наукової роботи Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» Іван Карнаухов.

Запитання: Розкажіть, будь ласка, докладніше — у чому унікальність вашої установки?

Відповідь: Вона дасть відповіді відразу на декілька важливих питань. Головний інтерес до таких установок пов'язаний з недоліками існуючої ядерної енергетики, а особливо — з гарантуванням її екологічної безпеки. Нині світ прагне безпечної ядерної енергетики, і майбутнє її покоління буде засновано саме на цих принципах. Це будуть не ядерні реактори, а підкритичні

збірки, керовані прискорювачами. Тобто, хоч би що трапилось, прискорювач просто вимкнеться, і робота збірки припиниться. Отже, розвиток ланцюгової реакції та вибух виключені повністю.

Друге завдання — складніше, стосується воно ядерних відходів. Така установка зможе їх переробляти. Більше того — вона використовуватиме паливо до решти. А відповідно — зникне потреба в дорожчих і екологічно небезпечних ядерних похованнях. Сьогодні в ядерних реакторах спалюється уран-235 (0,7% природного урану). Установка зможе використовувати уран-238. А крім урану, паливом для неї може слугувати торій (важкий слаборадіоактивний метал. — Прим. ред.).

(Закінчення на 2-й стор.)

АТОМПРОФСІЛКА: ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ
ТА КУЛЬТУРНОГО ДОЗВІЛЛЯ АКТИВУ

«Гилея»: пополнение багажа знаний, свежие идеи в сфере профсоюзной деятельности и новые знакомства

(Окончание.)

Начало на 1-й стор.

Для профсоюзного активиста очень важно знать вопросы налогообложения профсоюзных выплат. Об этом говорила заместитель руководителя социально-экономического департамента, руководитель управления бюджетной политики и колдоговорного регулирования Федерации профсоюзов Украины Людмила Остапенко.

Специалист по международной работе ЦК Атомпрофсоюза Леся Семеняка рассказала о международном профсоюзном движении и высказала свое видение гендерной политики. Содокладчиком по гендерным вопросам выступил член профкома ЗАЭС, ведущий инженер ЦРБ ОП ЗАЭС Алексей Герасименко. Вопросы гендерной политики он занимается давно, и его эмоциональные выступления всегда вызывают у слушателей неподдельный интерес.

В преддверии отчетно-выборной кампании для профсоюзных лидеров, которые и в дальнейшем планируют заниматься профсоюзной работой, практический тренинг психолога учебно-тренингового центра ЗАЭС Кирилла Зимина на тему выборов технологий и стратегии личной победы оказался весьма актуальным и полезным.

В рамках данного семинара прошло также заседание президиума ЦК Атомпроф-

союза. Члены колдоговорной комиссии ГП НАЭК «Энергоатом» со стороны как администрации, так и профкома НАЭК провели работу над проектом Коллективного договора Компании на 2012-2013 годы. Председатель профкома ГП НАЭК «Энергоатом» Алексей Лыч, выступая перед участниками семинара, отметил, что проект Коллективного договора почти готов, вскоре его обсуждение пройдет на всех площадках НАЭК «Энергоатом». После анализа и внесения необходимых изменений в декабре 2011 года планируется провести конференцию трудового коллектива Компании по принятию нового Коллективного договора на 2012-2013 годы.

Вопросы по трудовому законодательству подняли юристы ЦК Атомпрофсоюза Игорь Охрименко и Виктор Шаповалов, их обсуждение прошло очень живо.

Активисты профсоюзного движения не только обсуждают все новое в законодательстве, но еще и успевают отдохнуть. К выездным семинарам в «Гилее» участники готовятся заранее, причем очень тщательно, поэтому и все мероприятия всегда проходят интересно. К слову, досуг участников семинара очень насыщенный: практически все свободное от учебы время всегда заполнено.

Оксана ЗАГУСТА

Подарком оздоровительному комплексу «Гилея» стала сосна, высаженная в парковой зоне. На переднем плане на снимке — председатель Атомпрофсоюза Валерий МАТОВ, заместитель председателя Атомпрофсоюза Алексей Лыч.

В свободное от учебы время участники семинара принимали участие в спортивных соревнованиях, каждая делегация по очереди организовывала вечернюю развлекательную программу. Учрежденную в прошлом году хозяйками семинара Запорожской АЭС — традицию — отмечать «Гилейский» новый учебный год подхватила делегация Южно-Украинской атомной станции. В следующем году эстафету празднования приняла делегация Хмельницкой АЭС.

ДО УВАГИ СПІЛЧАН. ПОСТАНОВИ ПРЕЗИДІЇ ЦК АТОМПРОФСІЛКИ

Про проведення звітів і виборів в Організації молоді Атомпрофспілки

У зв'язку з проведенням звітів і виборів в Атомпрофспілці Президія Центрального комітету профспілки

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Провести у жовтні 2011 р. — січні 2012 р. на конференціях (загальних зборах) організацій молоді ППО, ООП:

1.1. звіти Рад організацій молоді ППО, ООП;

1.2. вибори голів організацій молоді ППО, ООП;

1.3. вибори членів Рад організацій молоді ППО, ООП;

1.4. вибори делегатів на конференцію Ради молоді ППО ДП НАЕК «Енергоатом» (для ОМ ППО, які входять до структури Ради молоді ППО ДП НАЕК «Енергоатом»);

1.5. вибори делегатів на V З'їзд Організації молоді Атомпрофспілки за нормою представництва один делегат з'їзду від кожних 250 (двохсот п'ятдесяти) членів Організації молоді ППО, ООП (Додаток 1);

1.6. делегувати своїх представників до складу Центральної ради Організації молоді Атомпрофспілки за нормою представництва, визначеною п. 3.3.2. «Положення про організацію молоді Атомпрофспілки» (Додаток 2);

1.7. обговорення проекту Програми дій та розвитку Організації молоді Атомпрофспілки на 2012-2017рр., схваленого

учасниками ІХ Форуму Організації молоді Атомпрофспілки.

2. Провести у лютому 2012 року звітно-виборну конференцію Ради молоді ППО ДП НАЕК «Енергоатом».

3. Скликати у лютому 2012 року V З'їзд Організації молоді Атомпрофспілки, на якому розглянути питання, визначені п. 3.3.1. «Положення про організацію молоді Атомпрофспілки».

4. Звіти й вибори в кожній організації молоді ППО, ООП повинні завершитися не пізніше ніж за тиждень до проведення звітно-виборних профспілкових зборів, конференцій у відповідній профспілковій організації.

5. Голова новообраної Ради організації молоді ППО, ООП надсилає, не пізніше 5-денного терміну, до свого вищого профспілкового органу копію протоколу конференції (загальних зборів).

6. Звіти й вибори проводяться згідно з Інструкцією про проведення звітів і виборів працівників атомної енергетики та промисловості України, яку затверджено Постановою VII Пленуму ЦК профспілки від 07.04.2011, №Пл-7-6.

7. Контроль над виконанням цієї постанови покласти на голів ППО та ООП.

Голова профспілки
В. О. Матов

Про Інструкцію «Про відрядження працівників та членів Атомпрофспілки в межах України та за кордон»

Розглянувши Інструкцію «Про відрядження працівників та членів Атомпрофспілки в межах України та за кордон» та заслухавши інформацію головного бухгалтера ЦК профспілки Першина В. В., Президія ЦК профспілки

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Інструкцію «Про відрядження працівників та членів Атомпрофспілки в межах України та за кордон» з урахуванням змін та доповнень, які надійшли від профкомів ППО та ООП.

2. ЦК профспілки направили запит до Державної податкової служби України щодо визначення переліку первинних документів, передбачених у тексті абзацу 10 п. 140.1.7 розділу III Податкового кодексу України, а саме:

«Сума добових визначається в разі відрядження: у межах України та країн,

в'їзд громадян України на територію яких не потребує наявності візи (дозволу на в'їзд), — згідно з наказом про відрядження та ВІДПОВІДНИМИ ПЕРВИННИМИ ДОКУМЕНТАМИ».

3. Після отримання відповіді від ДПСУ в разі необхідності внести відповідні зміни (скасувати необхідність оформлення повідомлення про відрядження тощо) до Інструкції «Про відрядження працівників та членів Атомпрофспілки в межах України та за кордон».

4. Профкомом при відрядженні штатних працівників та членів Атомпрофспілки користуватися затвердженою інструкцією.

5. Контроль за виконанням покласти на головного бухгалтера ЦК профспілки Першина В. В.

Голова профспілки
В. О. Матов

СТРАТЕГІЧНІ АТОМНІ ПРІОРИТЕТИ

Іван КАРНАУХОВ, заступник генерального директора Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут»: «Ядерна енергетика — єдине, що залишиться людству, коли вичерпаються органічні види палива»

(Закінчення.)

Початок на 1-й стор.

Його запасів, за оцінками вчених, вистачить ще на 4 мільярди років безперервного вироблення енергії. Отже, коли вичерпаються органічні види палива — вугілля, газ тощо — тільки такі установки зможуть продовжити нашу енергетичну епоху. Ще одним полем використання установок є медицина — лікування онкозахворювань і виробництво ізотопів, вкрай необхідних для діагностики та лікування злоякісних пухлин. Установка зможе повністю забезпечити всю Україну такими ізотопами. І споруджувати її можна було б тільки заради цього — адже здоров'я людей понад усе. По-третє — установка допоможе проводити дослідження у новітніх напрямках. Наприклад, вона зможе продукувати холодні нейтрони, необхідні для дослідження структури білків.

Запитання: Розкажіть детальніше про ізотопи та онкозахворювання.

Відповідь: Нині в усьому світі медицина використовує ізотоп технецію-99. У нього дуже малий період життя, що робить його абсолютно безпечним, і він дуже швидко виводиться з організму. Сьогодні виробляється майже 50 медичних форм за участю технецію-99. Про масштаб його використання красномовно свідчить досвід США: щодня з ним проводять 5 тисяч операцій (вводять внутрішньовенно, перорально). Технецій-99 незамінний, коли мова йде про пухлини головного мозку, адже їх практично неможливо виявити за допомогою рентгенівської апаратури. Тому американці й живуть на 15-20 років довше, ніж українці. Ми не будемо розвивати технологію виробництва ізотопів. Замість цього за гроші, виділені на будівництво установок, ми плануємо придбати у німців переврену технологію, яка повністю атестована і сертифікована, щоб відразу розпочати застосування. З ініціативи нашого генерального директора при ННЦ ХФТ створюється разом з медсанчастиною Відділення ядерної медицини. А ми плануємо з часом перетворити його на Центр ядерної медицини. Не будемо там робити ніяких відкриттів — хочемо хоча б стати в один ряд з Європою і Америкою. Зараз не час винаходити велосипед — треба зо-середитися на лікуванні людей.

Запитання: Установка продукуватиме тепло та ізотопи одночасно?

Відповідь: У неї буде дуже багато нейтронних каналів. Окремо — для біологів, для фізиків, для матеріалознавців, для медиків. Самі по собі канали — задоволення не дуже, кожен коштує 2—3 мільйони доларів. Тому інститути повинні розвивати їх самотужки. Попервах ми плануємо запустити п'ять таких каналів. А потім, розвиваючись, поступово збільшуватимемо їх кількість.

Запитання: Тобто, безпосередньо енергію установка не вироблятиме?

Відповідь: Боже збав. Ми будемо її тільки для досліджень. Таку роботу потрібно вести крок за кроком, ретельно вивчаючи можливості й небезпеки.

Запитання: Але вона могла б виробляти енергію? І скільки?

Відповідь: Ну, дивіться. На сьогодні найпоширенішим типом ядерного реактора у нас є ВВЕР-1000. Це означає, що він виробляє 1000 мегават енергії — електричної. Теплової він виробляє 3000 мегават, тому що КПД тепла близько 30%. Наша установка вироблятиме на максимальній потужності 260 кіловат тепла. Об'єднана Європа планує запустити таку установку в 2022 році, її потужність становитиме 50 мегават. Будувати її планують на півночі Бельгії, у місті під назвою Мол. Тобто, роблять значний крок вперед — використовувати її не тільки для проведення досліджень, а й для продукування енергії. Ми робимо крок для дослідження на пристойній тепловій потужності.

Запитання: І коли ви плануєте її будувати?

Відповідь: Ну, це проект міжнародний, не тільки України. А США зобов'язані дати на нього грошей. Ми змусили їх дати обіцянку здати цей об'єкт «під ключ». Тому що сьогодні курс долара такий, завтра він впаде наполовину, а післязавтра зросте... Обіцянка «під ключ» означає, що установку буде добудовано в будь-якому разі, і ми, вважайте, убезпечилися від стрибків курсу. Це — плата американців за наш високозбагачений уран.

Запитання: А розробляти проект установки американці допомагали?

Відповідь: Так. Останній етап, концептуальний проект, ми розробляли спільно з Арагонською дослідною лабораторією — однієї з провідних у цій галузі. Але будувати установку вирішили у нас, тому що ННЦ ХФТІ — інститут, шанований у всьому світі.

Запитання: На якому етапі наразі перебуває проект?

Відповідь: Ну, нещодавно ми приїздили до Києва на нараду до Державної інспекції ядерного регулювання України, щоб обговорити план-графік дій. Адже це ядерна установка, її проект проходить багатоетапні експертизи та затвердження.

Постановою Кабінету міністрів створена міжвідомчу комісія з розробки нашої установки. Почати будівництво плануємо у жовтні цього року, щоб у середині 2014 року її увімкнути.

Установка — абсолютно безпечна. Розробляючи її, ми керувалися, насамперед, нормами українського законодавства. Щодо ядерної безпеки, то ми використовуємо урану набагато менше, ніж необхідно для створення ядерної критичної маси. Тому вибух відбутися не може. А радіаційну безпеку гарантуватимуть будівельні матеріали — ми, наприклад, для біологічного захисту використовуватимемо так званий важкий бетон, мало поширений на території України. Як правило, щільність бетону становить 2,3 грама на сантиметр кубічний, а ми будемо використовувати матеріал зі щільністю 4,8 грама, щоб забезпечити повний захист. Працювати поруч з установкою, в безпосередній близькості, без шкоди для здоров'я, можна буде 8 годин. А за стінами зали взагалі ніякого випромінювання не буде — доза від цього джерела буде у декілька разів нижчою, ніж від сонця або природної радіоактивності Землі. Звісно, якщо така установка вироблятиме енергію в промислових масштабах, в межах міста її вже не побудуєш — будуть потрібні спеці-

ально відведені місця. Але це — відпрацьована база вимог. І їх порушувати не варто.

Запитання: І коли такі сучасні установки замінять нинішні небезпечні ядерні реактори?

Відповідь: Нинішні ядерні реактори рятують Україну. Своєю низькою вартістю атомна енергія, по суті, субсидує виробництво всієї іншої — і теплової, і альтернативної. Вона справді небезпечна. Але потрібно розуміти, що, коли закінчатиме всі органічні види палива, залишиться тільки атом. Сонячні, вітрові та інші так звані відновлювані джерела енергії Україну не врятують. У Африці чи південній Італії можна близько 20% енергії замінити сонячною. У Великобританії, на узбережжі, можна довести до 20% вітрову енергетику. В Україні альтернативна енергетика може задовольнити лише 3% наявних потреб. Тому потрібно просто зробити ядерну енергетику безпечною. Найбільш значущий крок у цьому напрямі робить Європа, готуючись до запуску потужної установки в 2022 році.

Запитання: Але 50 мегават — це все одно не 1000.

Відповідь: Одряду 1000 мегават — це просто авантюра. Чесно кажучи, навіть 50 мегават — це досить ризикований крок. Можуть бути помилки. Йти до нарощування потужності потрібно уважно і поступово. Наприклад, така установка вже функціонує в Білорусі — її потужність обчислюється ватами. Але вона знаменита у всьому світі. У нас буде вже 260 кіловат.

Запитання: Тобто, такі установки будуть у всьому світі — просто поступово збільшуватиметься потужність?

Відповідь: Так. І ми постійно обмінюємось досвідом. У МАГАТЕ навіть створено спеціальну секцію підкритичних збірок. Двічі на рік збирається засідання, і на ньому всі країни роблять доповіді та обговорюють успіхи і проблеми виробництва та експлуатації таких установок. А саме міжнародне агентство координує всі процеси.

Запитання: Нещодавно в Італії провели референдум і вирішили відмовитися від використання ядерної енергетики. У Японії населення теж виступає проти атома...

Відповідь: Україна не має альтернативи ядерній енергетиці. Можна локально забезпечувати села енергією з малих ГЕС. Але у промисловому масштабі надія тільки на атом. Потрібно чітко усвідомлювати, що ядерна енергетика — найбезпечніша. Просто треба виконувати всі вимоги з безпеки. Найчастіше причиною проблем є саме людський фактор. Особливо показова в цьому плані трагедія на ЧАЕС — коли просто була організована аварія. В аварії на АЕС «Фукусіма» свою руйнівну роль відіграла стихія. З іншого боку — японці, такі розумні люди, побудували АЕС там, де цього робити було не можна категорично — на самому березі океану, на місці найбільшого у світі розлому земної кори. Вони розраховували, що будова витримає землетрус магнітудою в 7—8 балів, а було більше дев'яти. При цьому станція витримала — і землетрус, і цунами. Просто водою залило дизелі, які мали забезпечувати електропостачання на станції в аварійній ситуації. Отже, приплилося охолодження реакторів. До речі, Україна у цьому сенсі — чудова країна. У нас землетрусів практично не буває.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ПЕРІОД ВНУТРІШНЬОСПІЛКОВОГО ЖИТТЯ

Як уже повідомлялося («АУ» №20 2011 року), Атомпрофспілка України вступила у важливу фазу внутрішньоспілкового життя: 3 вересня 2011 року розпочалася звітно-виборна кампанія. Органом профспілки та їхнім виборним органом треба буде глибоко проаналізувати та оцінити пройдений стан роботи, накреслити завдання на новий період.

Звіти та вибори у запитаннях і відповідях:

ЯК ДІЯТИ В РАЗІ ВИНИКНЕННЯ НЕСТАНДАРТНИХ СИТУАЦІЙ

Ситуація 1
На звітно-виборних зборах член президії вніс пропозицію провести окрему нараду з метою обговорення кандидатур до нового складу профоргану.

Чи правомочним є проведення відповідної наради?

Відповідь: Так, проведення такої наради передбачено Типовою інструкцією про проведення звітів і виборів у профспілкових органах: «На звітно-виборних зборах, конференціях, з'їздах можуть скликатися наради представників делегатів для того, щоб попередньо намітити кандидатури до нового складу профоргану, ревкомісії».

Ситуація 2
Під час проведення звітно-виборної конференції мандатна комісія не обиралася, а про повноваження делегатів доповів один із членів президії конференції.

Чи правильно вчинила президія?

Відповідь: Повноваження мандатної комісії в окремих випадках може виконувати президія конференції, але щодо цього повинно бути прийнято рішення конференції. Якщо таке рішення конференція не приймала, має обирати мандатна комісія.

Ситуація 3
Звітно-виборні збори первинної профорганізації висунули кандидатуру, скажімо, Іваненка для обрання до складу профкому. В ході обговорення кандидатуру Іваненка попросив самовідвід. Головуючий на зборах поставив це питання на голосування. Збори більшістю голосів відхилили самовідвід Іваненка, і його кандидатуру було внесено до бюлетеня для таємного голосування.

Чи правомірне рішення зборів?

Відповідь: Збори вчинили неправильно. Самовідвід на голосування не ставиться.

Ситуація 4
Затверджується порядок денний звітно-виборних профспілкових зборів (конференції):

1. Звіт про роботу профспілкового комітету.
2. Звіт про роботу ревізійної комісії.
3. Вибори голови первинної профспілкової організації та профспілкового комітету.
4. Вибори ревізійної комісії.
5. Вибори делегатів на обласну профспілкову конференцію.

Просить слово член профспілки і вносить пропозицію включити до порядку денного інше питання, яке не стосується звітно-виборних профспілкових зборів.

Якими мають бути дії головуючого на зборах?

Відповідь: Вносити до порядку денного інше питання недоцільно, оскільки це лише відверне увагу учасників зборів (конференції) від головного питання — обговорення діяльності профспілкового комітету і ревізійної комісії. Однак поставити пропозицію члена профспілки на голосування головуючому на зборах треба.

Ситуація 5
У звітно-виборних зборах (конференції) бере участь директор підприємства (але він не є членом цієї профспілки) або представник державної влади, місцевого самоврядування, або організації роботодавців, які запрошені до роботи президії. У ході зборів (конференції) хтось із них пропонується на роль головуючого.

Як мають вчинити в цьому випадку збори (конференція)?

Відповідь: Головуючий на зборах (конференції) може лише особа, обрана до складу робочої президії. Якщо представник організації (об'єднання) роботодавців, органів державної влади чи органів місцевого самоврядування до президії не обраний, а лише запрошений, президія повинна відмовити йому в наданні повноважень головуючого на зборах. Це стосується і представника вищого за рівнем профспілкового органу.

Ситуація 6
Під час проведення звітно-виборних зборів (конференції) лічильна комісія не обиралася, і підрахунок голосів узяв на себе головуючий на зборах.

Чи правомірним є таке рішення головуючого?

Відповідь: Відповідно до Типової інструкції про вибори профспілкових органів у нечисленних організаціях лічильна комісія може не обиратися, а її функції виконує президія зборів або за її дорученням один із членів профспілки.

Якщо президія зборів за їх рішенням дала доручення виконувати цю функцію головуючому, то він має повне право вести підрахунок голосів.

Ситуація 7
Під час проведення конференції було висунуто кандидатуру Петренка І.І. для включення його до складу профспілкового органу. Під час обговорення делегатами конференції кандидатуру Петренка І.І. не пролунало жодного заперечення щодо включення його до списку.

Чи треба проводити голосування для включення Петренка І.І. до відповідного списку?

Відповідь: Ні, не треба. Кандидатури, проти яких не було заперечень, включаються до списку без голосування.

Ситуація 8
Звітно-виборні збори первинної профспілкової організації визнали роботу профорганізації незадовільною.

Чи правильне рішення прийняли збори?

Відповідь: Рішення невірне. Звітно-виборні збори оцінюють роботу тільки профспілкового комітету, оскільки він керує діяльністю всієї профспілкової організації. Якщо збори почали оцінювати роботу профорганізації в цілому, то вони тим самим звільнили б профком від покладеної на нього відповідальності за керівництво профорганізацією.

Ситуація 9
За результатами закритого (таємного) голосування лічильна комісія склала відповідний протокол, підписаний головою та секретарем комісії.

Чи є дійсним такий протокол?

Відповідь: Протокол не дійсний. Його підписують усі члени лічильної комісії. Якщо протокол більшістю членів лічильної комісії не було підписано, він може бути визнаний недейсним, про що збори (конференція) приймають відповідні рішення.

Ситуація 10
До звітно-виборної конференції завчасно надійшли пропозиції щодо кандидатур до складу виборного органу. Під час проведення конференції головуючий ці кандидатури не оголосив, і на голосів були поставлені лише кандидатури, які вно-

силися безпосередньо на конференції.

Чи правильно вчинила робоча президія конференції і головуючий?

Відповідь: Ні, не правильно. Типовою інструкцією про проведення звітів і виборів у профспілкових органах передбачено, що пропозиції про кількісний і персональний склад виборних органів, їх керівників можуть вноситися як безпосередньо на зборах, конференціях, з'їздах, так і завчасно від імені колегіальних органів або особисто членом профспілки.

Тому головуючий повинен був оголосити кандидатури, внесені завчасно, і вони мали бути занесені до загального списку для обговорення кандидатур, а за його результатами — для наступного голосування.

Ситуація 11
Головуючий запропонував припинити обговорення висунутої кандидатури, але є ще охочі висловитися.

Що має робити в цій ситуації головуючий?

Відповідь: Коли думка багатьох на зборах уже визначилася, і до президії надходять пропозиції припинити обговорення кандидатури, висунутої має поставити цю пропозицію на голосування. Збори — найвищий орган профспілкової організації, якщо більшість їхніх учасників проголосує за внесення пропозиції, подальше обговорення припиняється. Остаточна відповідь щодо кандидатури, яка викликала дискусію, визначається в результаті голосування.

Ситуація 12
На підприємстві, в установі, організації почав працювати, але не встиг стати на профспілковий облік працівник, який раніше перебував на обліку в іншій організації цієї профспілки.

Чи має він право брати участь у звітно-виборних зборах?

Відповідь: Працівник може бути присутнім на зборах, але брати участь у голосуванні не має права.

Ситуація 13
Відповідно до статуту профспілки звітно-виборні конференції (збори) проводяться один раз на два-три роки.

Рішенням пленуму обласного комітету профспілки первинної профспілкової організації надано дозвіл на проведення звітно-виборної конференції (зборів) раз на п'ять років.

Чи буде легітимним профком цієї профспілкової організації через три роки після його обрання?

Відповідь: Рішення обласного комітету профспілки суперечить чинному статуту. Профком при виконанні цього рішення вважається нелегітимним.

Ситуація 14
До найвищого профспілкового органу звернувся член профспілки із заявою про те, що в первинній профорганізації, де він перебуває на обліку, було неправильно обрано голову профкому. На звітно-виборних зборах у бюлетенях з виборів профкому напроти одного із прізвищ було зазначено: «голова профкому».

Таким чином, за одним списком обрано і голову, і членів профкому. Заявник вважає це порушенням Інструкції.

Чи це так?
Відповідь: Так. Якщо збори вирішили обирати голову первинної профспілкової організації, який за

посадою є головою профкому, безпосередньо на зборах, то в цьому випадку висунування та обговорення складу профкому і його голови проводяться окремо за двома списками. Форма голосування також вирішується зборами. У разі проведення таємного голосування видаються два бюлетені: із виборів профкому і з виборів голови первинної організації.

Ситуація 15
До складу виборного органу обласної організації профспілки на звітно-виборній конференції обрано директора заводу.

Чи правильне рішення конференції?

Відповідь: Ні, рішення конференції є неправомірним. Відповідно до ст. 7 Закону України «Про професійні спілки, їхні права та гарантії діяльності» роботодавці не можуть бути членами виборних органів профспілки будь-якого рівня. Тому директор заводу, як роботодавець, не може бути членом виборного органу обласної організації профспілки.

Ситуація 16
Звітно-виборні збори первинної профорганізації шляхом голосування визначили кількісний склад профкому — 11 осіб. Після висунення 11 кандидатів головуючий поставив на голосування питання про підведення ризику, що й було прийнято зборами, хоча деякі учасники зборів наполягали на продовженні висунення кандидатур.

Чи правомірно вчинив головуючий на зборах?

Відповідь: Ні, не правомірно. Відповідно до Типової інструкції про вибори профспілкових органів визначення кількісного складу виборного органу не обмежує права учасників зборів вносити до списку для голосування будь-яку кількість кандидатур.

Ситуація 17
На обліку в первинній профспілковій організації перебувають 29 членів профспілки. На звітно-виборні збори з'явилися 26 осіб. При обранні голови первинної організації відкритим голосуванням голоси розподілились так: «за» — 13, «проти» — 12, «утримались» — 1.

Чи вважається обраним головою?

Відповідь: Ні. Обраною вважається кандидатура, за яку проголосувала більшість ніж половина учасників зборів (конференції), що брали участь у виборах. У цьому разі потрібно мати не менш як 14 голосів «за».

Ситуація 18
У бюлетенях для таємного голосування з виборів голови профспілкової організації було внесено дві кандидатури. При підрахунку голосів виявлено:

- чотири бюлетені, в яких викреслені обидві кандидатури;
- два бюлетені — залишено одне прізвище і дописано ще одне прізвище;
- п'ять бюлетенів — викреслено обидві кандидатури, дописано одне прізвище. Чи є ці бюлетені дійсними?

Як лічильна комісія має рахувати ці бюлетені?

Відповідь: Згідно з Інструкцією про проведення звітів і виборів дійсними вважаються бюлетені: — встановленого зразка; — у яких залишено одну кандидатуру; — де викреслено всі кандидатури і дописано одну.

За матеріалами ФПУ (Закінчення буде)

РОБОТА МАЄ БУТИ БЕЗПЕЧНОЮ

Охорона праці — це відповідальність керівника і працівника

Здоров'я та життя людини, згідно із Законом «Про охорону праці», є пріоритетом державної політики у сфері охорони праці. Тому всю увагу потрібно зосередити на пошуку ефективних шляхів удосконалення виробництва з метою підвищення рівня охорони праці.

Насамперед з усієї різноманітності проблем слід виокремити чотири найважливіші розділи роботи з охорони праці: регламентована поведінка працівників; нормальний технічний стан засобів виробництва; засоби захисту працівників; фінансування сфери охорони праці.

Звичайно, в Україні є підприємства, на яких вищезгадані проблеми розв'язано в необхідному обсязі, досягнуто високого технічного рівня виробництва, організовано безпеку працівників, налагоджено профілактичну роботу щодо запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням, забезпечено фінансування заходів щодо підвищення досягнутого рівня безпеки, умов праці, гігієни та виробничого середовища.

— Є такі цехи на Хмельницькій АЕС. Основна роль в організації безпеки працюючих, безумовно, належить людині. Від дії або бездіяльності всіх учасників виробництва (від роботодавця до робітника) вирішальною мірою залежить стан охорони праці. Як свідчить аналіз причин нещасних випадків, щонайменше 80% їх відбувається через порушення вимог законодавчих і нормативно-правових актів з охорони праці робітниками, керівниками робіт, і лише близько 20% — з причин технічного характеру.

Щоб суттєво вплинути на зменшення згаданих 80% нещасних випадків, необхідно чітко регламентувати поведінку працівників у процесі трудової діяльності, навчити їх свідомо виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці та створити такий механізм контролю, за якого відступів від правил безпеки стали б неможливими.

У відповідних інструкціях посадових осіб і в робітників, відповідно до «Положення про систему управління охороною праці», передбачаються всі обов'язки з охорони праці, які повинні сумлінно і сповна виконуватися. Не випадково в ст. 14 Закону «Про охорону праці» до обов'язків працівників внесено вимогу «дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей у процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території підприємства». Неухильне виконання вимог законодавчих і нормативних актів з охорони праці має стати для працівників правилом без винятку, всі вимоги в них є рівнозначними, і надавати будь-якому з них перевагу або ставитися до них зневажливо неприпустимо.

Ніні на деяких дільницях частина основних виробничих фондів експлуатується «до зносу», вже зношена чи морально застаріла. Назріла нагальна необхідність їх заміни та вдосконалення.

У тих випадках, коли дію небезпечних і шкідливих виробничих факторів на працюючих виключити немає можливості, потрібно забезпечити їх надійними, зручними та ефективними засобами індивідуального та колективного захисту. Застосування засобів захисту має передбачатися тільки в тих випадках, коли технічно неможливо забезпечити захист за рахунок застосування конструктивних елементів засобів виробництва. Проте ефективні необхідні захисні засоби для виконання окремих видів робіт з підвищеною небезпечністю в Україні поки що не виробляються або ще не розроблені. Наприклад, електроручні та ручні вентилятори для робіт у замкнутих просторах, фільтруючі та ізолюючі протигази під час перевезення небезпечних вантажів, пристрої газового контролю, страхувальні пристосування для роботи на висоті тощо.

Тому на підприємствах, де розв'язуються вищезгадані проблеми, а також висока виробнича дисципліна, нещасні випадки практично зводяться до нуля.

Леонід БОГОМОЛОВ,
старший інспектор відділу охорони праці
ВП «Хмельницька АЕС»

ЗАРОБИВ — ТВОЄ!

Порушується право на своєчасну оплату праці

Погашення боргів із заробітної плати працівникам підприємств і надалі залишається серйозною проблемою вітчизняної економіки. Про це сказав у розмові з кореспондентом «Укрінформ» заступник Голови Федерації профспілок України Сергій Кондрюк.

«За даними Держкомстату, загальна сума заборгованості з заробітної плати влітку сягала 1,186 млрд. грн. Лише керівники економічно активних підприємств України заборгували зарплату майже 143 тисячам своїх працівників», — сказав він.

Однак, за словами, С. Кондрюка, якщо взяти до уваги, що понад половина всієї заборгованості по країні припадає саме на економічно активні підприємства (600,6 млн. грн.), то можна припустити, що фактична кількість осіб, які не отримують вчасно свої гроші, є набагато більшою. Цифру 143 тис., як мінімум, можна подвоїти.

Таке явище, на переконання профспілок, є прямим порушенням конституційних прав і основоположного права неотторканності приватної власності, а з точки зору кримінальної — прямою крадіжкою чужої власності.

«Це є також загрозливою травматизму голодному робітнику і підставою для соціальних невдоволеностей людей праці», — пояснив він.

«Настав час реально і показово посадити за ґрати хоча б кількох директорів. Окрім того, ми переконані, що визначальним у зменшенні заборгованості стане запровадження суттєвих економічних санкцій, які зроблять для бізнесу затримку зарплат не вигідною», — вважає він.

За його словами, працівник у випадках затримки зарплати повинен мати право на дві речі. По-перше, взяти кредит у банку, а підприємство-боржник має сплатити проценти за кредитом і відшкодувати моральні збитки. «Тобто, за кожен день затримки заробітної плати роботодавець повинен сплатити працівнику додатково компенсацію у розмірі, вищому за кредит у банку», — продовжив С. Кондрюк.

По-друге, на його думку, працівник повинен мати гарантоване законодавством право у випадку заборгованості із зарплати не виходити на роботу. «При цьому йому має нараховуватися середній заробіток — як за простий із вини роботодавця. До речі, таку норму вже запроваджено в Росії», — додав він.

С. Кондрюк також зазначив, що ФПУ вже не раз висловлювала свою думку в листах на адресу різних гілок влади. «Однак і досі наші пропозиції нашої вимоги не доводяться до обговорення через жорстку позицію роботодавців», — резюмував він.

БЛАГОДІЙНІСТЬ АТОМНИКІВ

Новий спортінвентар для «Гармонії»

За сприяння депутата Миколаївської обласної ради, генерального директора Южно-Української АЕС Віссаріона Кіма комунальне підприємство «Центр розвитку дитини «Гармонія» в місті-супутнику атомної станції поповнилося новим спортивним обладнанням.

20 тисяч гривень з депутатського фонду витрачено на придбання сучасного спортивно-ігрового модульного комплексу для облаштування фізкультурної зали закладу. Він відповідає всім санітарно-гігієнічним вимогам. Новий спортінвентар багатифункціональний, він може бути використаний для чотирьох різних ігрових комплексів. Модулі м'які, що має запобігати дитячому травматизму, спеціальне дерматинове покриття забезпе-

чить легке миття та очистку. Для малечі не менш важливий і колір нового спортивного приладдя — яскраве та різнокольорове, воно відрізняється до душі вихованцям «Гармонії».

«Мені дуже приємно вкотре відзначити внесок головного підприємства міста — Южно-Української АЕС — у розвиток міської освіти, сказав керівник міського управління освіти Юрій Сінчук. Сьогоднішня подія вкотре підтверджує, що і колектив, і його керівництво — небагато людей, які не на словах, а на ділі дбають про підрастаюче покоління».

Турбота про дітей, допомога у їх розвитку та розкритті власних талантів — традиційна для колективу енергокомплексу на Південному Бузі. Атомники добре розуміють, що, допомагаю-

чи дітям, вони готують собі достойну зміну. Цю роботу генеральний директор ВП ЮУАЕС Віссаріон Кім вважає одним з найважливіших напрямів своєї депутатської діяльності. Так, у червні під особистим контролем депутата виконано ремонт мереж тепло- та водопостачання підвального приміщення дитячого соціально-психологічного центру Южноукраїнська, де живуть та виховуються близько 50 дітей-сиріт, позбавлених батьківської опіки та таких, що потрапили в скрутні життєві обставини, зі всієї Миколаївщини. Десятьом з них профспілковий комітет енергокомплексу виділив безкоштовні путівки на дитячий відпочинок. Допомогла АЕС соціальному центру і з ремонтом спального корпусу, виділивши для цього 10 тис. грн.

За сприяння обласного депутата трьом міським школам Южноукраїнська виділено кошти на придбання мультимедійної техніки для комп'ютерних класів, у Рацинській школі-інтернаті, що в сусідньому Вознесенському районі (атомники багато років шефствують над закладом), підключено дизельну електростанцію, надано допомогу на проведення реконструкції системи опалення спального корпусу та ідальні.

Відділ роботи з громадськістю та ЗМІ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДІ

Мастерами не рождаються...

Ежегодно в рамках міжнародного конкурсу «Мы так живем, работаем и отдыхаем» практически в каждом цехе проводится конкурс профессионального мастерства. Недавно он прошел в одном из основных подразделений Запорожской АЭС — цехе тепловой автоматики и измерений (ЦТАИ).

В конкурсе принял участие оперативный персонал цеха — электрослесари по обслуживанию систем автоматики и измерений электростанции, по условиям конкурса, проработавшие не менее года, в возрасте до 35 лет.

Такие конкурсы проводятся, чтобы поднять престиж профессии, это дополнительная возможность работникам проявить свои способности, и не нужно забывать, что победителю предоставляется право участия в отраслевом конкурсе профмастерства, который в этом году планируется провести на Запорожской АЭС.

Определить лучшего специалиста, не нарушив справедливости, всегда непросто, поэтому большое значение имеет организация таких мероприятий и условия конкурса.

Как рассказал заместитель начальника ЦТАИ по работе с персоналом Игорь Каранедов, этот конкурс можно считать подготовительным этапом перед отраслевым, поэтому он проводится по условиям отраслевой программы, которые были разработаны и согласованы на всех АЭС и в НАЭК «Энергоатом». К составу комиссии, оценивающей работу конкурсантов, также предъявляются жесткие требования — на первом месте ком-

петентность, объективность, беспристрастность.

Конкурс состоял из двух частей — теоретической и практической. Теоретическая включала 80 вопросов: общетехнических, правил и норм атомной энергетики, культуры безопасности и охраны труда, которые были распределены на пять билетов. Ответы оценивались по пятибалльной системе, учитывая сложность вопроса. Что касается практической части, то здесь участники должны были продемонстрировать свои умения и знания, выполнив монтаж электрической схемы, определив неисправности и техническое обслуживание ее элементов. Каждому конкурсанту на выполнение этого задания предоставлялось 30 минут. На этом этапе оценивалось время работы и качество. Если при проверке сборки схемы выявлялись дефекты, то за каждый устраненный дефект вычитались баллы. Кроме того, естественно, учитывалась правильность проведения технических процедур при сборке схемы — это соблюдение требований охраны труда, техники безопасности и т. д.

Алексей Коробской в конкурсе такого формата участвовал впервые, говорит, что было интересно, почерпнул для себя много нового. Считает, что задания были стоящими — полчасика времени для такой емкой практической работы — немного, очень старался вложить во время и не допустить ошибок.

А вот Антону Сегаде, наоборот, сложнее показалась не практическая часть, а теоретическая. Схемами он часто занимается на работе, а вот теорию знать

на зубок без постоянных повторений невозможно. Как раз участие в конкурсе — хороший повод проверить свои знания, определить и исключить пробелы. Антон Сегада очень стремился занять первое место, открывающее путь для участия в отраслевом конкурсе, хотелось отстаивать честь ЗАЭС среди представителей другой атомных станций, многих из которых он знает.

Всего в конкурсе приняли участие 11 работников ЦТАИ. Все они справились с заданиями хорошо, во-первых, готовились, во-вторых, все, в чем они соревновались, является частью их работы.

Комиссия в составе начальника АСУТП Юрия Степченко, инженера по охране труда Константина Кунцинина, председателя цехового комитета Юрия Пискохи, начальника экономического бюро Надежды Лисих, а также работников УТЦ Сергея Баранова и Юрия Новикова под председательством Игоря Каранедова определила призеров, тех, кто набрал наибольшее количество баллов и заслуживает особой похвалы. На 1-м месте — Александр Нечипорук, на 2-м — Юрий Зубилевич, на 3-м — Андрей Солодовник.

По итогам конкурса всем призерам будут установлены максимальные оклады 6-й группы электрослесаря, а победитель зачислен в кадровый резерв на должность инженера АСУТП. Как видите, проявив себя в конкурсе профмастерства, можно продвинуться по карьерной лестнице.

Юлия ТКАЧУК

ВІТАННЯ

На чемпионате Европы по гребле на байдарках и каноэ в итальянском городе Виньяно отличился работник Запорожской АЭС Юрий Рожков.

На дистанции 200 метров он выиграл звание чемпиона Европы. Наши поздравления чемпиону! Коллектив Запорожской АЭС

27 ВЕРЕСНЯ — ДЕНЬ ТУРИЗМУ

Такое несерьезное «Пока!»

Такое несерьезное «Пока!», Как будто снова вместе соберемся. Уткнули горы лица в облака, А мы, как будто нам смешно, смеемся. Как будто расставаться нам легко, Как будто бы ничто нас не связало, Как будто бы совсем недалеко Расходятся дороги от вокзала. Как щедро адреса мы раздаем, Как будто вправду ты-нибудь напишем, Давайте лучше песенку споём, Ее-то мы, наверное, услышим. И будет, как письмо, она для нас, Как весточка шальная друг о друге — О тех, кто был в горах с тобой в тот раз, И кто сидел не раз вот в этом круге. Ты вспомнишь: по палатке снег шуршал, И мы теплом друг друга согревали. Как ранним утром ветер нас встречал, Когда мы выходили к перевалу. И как туман над склонами летел, Как на вершине мы стояли вместе, Ты вспомнишь дорожки тебе людей, Когда услышишь ты вот эту песню.

(Автор неизвестен)

Лучше гор могут быть только горы

В суету городов и потоки машин Возвращаемся мы — просто некуда деться! И спускаемся вниз с покоренных вершин, Оставляя в горах, оставляя в горах свое сердце.

Припев:

Ах, оставьте ненужные споры, Я себе уже все доказал: Лучше гор могут быть только горы, На которых еще не бывал.

Миттевості туристичного сходження на гору Піп Іван Чорногірський (висота 2022 метри). Карпати, серпень 2011 року. Фото Людмили Гап'юк.

Кто захочет в беде оставаться один? Кто захочет уйти, зову сердца не внемля? Но спускаемся мы с покоренных вершин. Что же делать — и боги спускались на землю.

Сколько слов и надежд, сколько песен и тем Горы будят у нас, и зовут нас остаться! Но спускаемся мы — кто на год, кто совсем, Потому что всегда мы должны возвращаться.

Владимир ВЫСОЦКИЙ

ЯДЕРНИКИ-ЛІРИКИ

Воскресенье

Ранняя осень без яркого цвета. Хоть и не «бабье», а все же не лето. В полях зеленеют осенние всходы. Обильные рынки с «дарами

природы». Степенные «дядьки» у сонной реки. В автобусах — сумки и рюкзаки. Тележки, корзинки да ведра в

придачу. Народ покидает воскресные дачи. Кто-то кого-то с поклоном встречает. Город всех весело принимает.

Солнце, уставшее, с неба уходит. Важно с колясками мамы проходят. Взрослые парни «гоняют» мопеды. Ребята поменьше — велосипеды. Говор и смех под каштанами парка. Смачные «байки» послушать

не жалко! О чем говорят в подуставшем народе? — О ценах, о женщинах, о погоде. Рыбак «под хмельком» рассказать постарался,

Какой ему окунь сегодня попался! Солидные дамы дебаты вели О том, как на выборах их «провели». Вечерний бульвар раскололся

на части. Где-то «кипели» футбольные страсти. Кто-то, на власти сердитый

без меры, Сказал, что лопату готовит премьеру. Участок работы готов наперед. Пусть прилетает копать огород! Влажный туман у подсохшей земли. На улице темной зажглись фонари. Стихает неспешно ночное веселье. Проходит уставшее воскресенье.

Валентин СЕРЫХ
ННЦ ХФТИ
г. Харьков

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Шота Руставелі, 39/41
оф. 814, м. Київ, 01033
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон/факс: (044) 496-52-98
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція листується з читачами лише на сторінках газети
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована
у ПП «Трейд інформ»: м. Київ,
вул. Новозабарська, 2/б.
Тираж 5000
Ціна договірна